

Plenum

Onsdag 6.11.2019 kl. 14.01—19.16

7. Regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av avtalet mellan de nordiska länderna om ändring av överenskommelsen om gemensam nordisk arbetsmarknad för viss hälso- och sjukvårdspersonal och veterinärer samt med förslag till lagar om ändring av 3 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och 4 § i lagen om utövning av veterinäryrket

Regeringens proposition RP 65/2019 rd

Remissdebatt

Talman Matti Vanhanen: Ärende 7 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talman konferensen föreslår att ärendet remitteras till social- och hälsovårdsutskottet.

För remissdebatten reserveras högst 30 minuter. Vid behandlingen av ärendet följer riksdagen det för ärenden med tidtabell överenskomna förfarandet.

Debatt

15.18 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välillä on vuoden 94 alusta lukien ollut voimassa sopimus eräiden terveyden- ja sairaanhoidon henkilöstöryhmien sekä eläinlääkäreiden yhteisistä pohjoismaisista työmarkkinoista. Sopimus tunnetaan Arjeplog-sopimuksena sen allekirjoituspaikkakunnan mukaan.

Pohjoismaista Suomeen tulevien ammattihenkilöiden ammatinharjoittamisoikeuden myöntäminen halutaan jatkossakin toteuttaa mahdollisimman sujuvasti. Sopimus sisältää määräykset ammatinharjoittamisoikeuksien vastavuoroisesta tunnustamisesta sekä valvontatietojen luovuttamisesta Pohjoismaiden välillä. Sopimuksen tarkoituksena on edistää ammattihenkilöiden vapaata liikkuvuutta Pohjoismaiden välillä. Sopimuksessa tarkoitettuihin ammatteihin johtavien koulutusten on katsottu olevan siinä määrin yhteneväisiä, että ammatinharjoittamisoikeus voidaan myöntää sopimuksen mukaan suoraan toisessa Pohjoismaassa myönnetyn ammatinharjoittamisoikeuden perusteella.

Pohjoismaiden kesken neuvoteltu Arjeplog-sopimuksen muutossopimus on valtiosopimus, jonka kaikki Pohjoismaat ovat allekirjoittaneet Tukholmassa 11.12.2018. Voimaansaattaminen kuitenkin edellyttää sitä, että myös Suomen eduskunta ottaa tässä asiassa myönteisen kannan. Siksi tämä asia on toimitettu vielä eduskunnan käsiteltäväksi.

Muutossopimuksen keskeisenä tarkoituksena on nyt poistaa päällekkäisyys sekä selkeyttää ja yhdenmukaistaa ammattipätevyyskysien tunnustamiskäytäntöjä ammattipätevyysdirektiivin kanssa. Sopimuksessa todetaan direktiivin ensisijaisuus totta kai, ja ammattipätevyyskysien tunnustamisjärjestelmä saatetaan koskemaan Färsaaria ja Grönlantia, joihin direktiiviä ei muutoin sovellettaisi.

Punkt i protokollet PR 59/2019 rd

Direktiivin keskeisenä tarkoituksena on työntekijöiden vapaan liikkuvuuden turvaaminen, joka oli lähtökohtana Arjeplog-sopimukselle jo aikoinaan. Terveystieteiden ammattihenkilöiden ja eläinlääkärin ammattiin sovelletaan siis jatkossa yksinomaan direktiivin tunnustamisjärjestelmiä. Hyvin monet sopimuksen piiriin kuuluvista ammattilaisista, esimerkiksi lääkäri, hammaslääkäri, proviisori, sairaanhoitaja ja kättilö, kuuluvat direktiivin automaattisen tunnustamisen piiriin.

Sopimuksen mukaisissa direktiivin yleiseen tunnustamisjärjestelmään kuuluvissa ammattilaisissa tämä sopimusmuutos muuttaa jossain määrin laillistamis- ja nimikesuojasäätöjen käsittelyä, koska hakijan koulutusta tulee verrata nimenomaan vastaavaan suomalaiseen tutkintoon. Mikäli koulutuksessa on eroja, voidaan hakijalle määrätä korvaavia toimenpiteitä. Niille ei kuitenkaan todennäköisesti ole tarvetta, sillä sopimukseen sisältyvät ammatit on jo sopimusta tehtäessä katsottu yhteneväisiksi.

Sopimusmuutoksia valmisteltaessa Pohjoismaiden kesken ovat nousseet tärkeinä esiin potilasturvallisuuteen ja valvontatietojen vaihtoon liittyvät seikat. Ammattipätevyysdirektiivi velvoittaa jäsenmaiden toimivaltaisia viranomaisia, kuten meillä Valviraa, ilmoittamaan lyhyessä määräajassa komission ylläpitämässä tietojärjestelmässä, siis IMI-hälytysjärjestelmässä, terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammatinharjoittamiseen liittyvistä rajoituksista. Suomessa ja Tanskassa järjestelmä otettiin käyttöön vuonna 2016, ja muut Pohjoismaat ovat tulleet mukaan järjestelmän käyttäjiksi myöhemmin. Tästä syystä ja koska muutossopimuksen valmisteluvaiheessa IMI-hälytysjärjestelmän käyttöönotto oli vielä alkuvaiheessa, muutossopimukseen on sisällytetty tietojenvaihtoa koskevia määräyksiä juuri potilasturvallisuuteen ja valvontatietojen vaihtoon liittyen. Niillä pyritään vastaamaan huoleen, että EU:n tietosuojamääräykset tulevat varmasti huomioon otetuiksi. Muut Pohjoismaat ovat meidän saamiemme tietojen mukaan — Ruotsin ulkoministeriöltä siis olemme saaneet tiedon — jo hyväksyneet muutossopimuksen.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till social- och hälsovårdsutskottet.